

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

03.09.2020

Lēmums Nr. 4-02/54

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

Adresāts:

Ogres novada dome, adrese: Brīvības iela 33, Ogrē, Ogres nov., LV-5001; elektroniskā pasta adrese: ogredome@ogresnovads.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālpilnošums zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 7401 001 0473 Rīgas ielā 45, Ogrē, Ogres novadā (turpmāk – Lokālpilnošums).

Izvērtētā dokumentācija:

Ogres novada domes (turpmāk – Izstrādātāja) 2020. gada 10. augusta vēstule “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanas nepieciešamību*” un tai pievienotais iesniegums “*Par plānošanas dokumenta lokālpilnošums zemes vienībai Rīgas ielā 45, Ogrē, Ogres nov., kadastra apzīmējums 7401 001 0473, lai grozītu Ogres novada teritorijas plānojumu 2012.-2024. gadam, izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Iesniegums), Izstrādātājas 2020. gada 18. jūnija sēdes lēmums (prot. Nr. 15, 7. §) “*Par plānošanas dokumenta lokālpilnošums zemes vienībai Rīgas ielā 45, Ogrē, Ogres nov., kadastra apzīmējums 7401 001 0473, lai grozītu Ogres novada teritorijas plānojumu 2012.-2024. gadam, izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Lēmums), Lēmuma pielikums “*Darba uzdevums lokālpilnošuma zemes vienībai Rīgas ielā 45, Ogrē, Ogres nov., izstrādei*” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta (turpmāk – VVD) Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Lielrīgas RVP) 2020. gada 27. jūlija vēstule Nr. 11.2/6580/RI/2020 “*Par lokālpilnošuma izstrādi Rīgas ielā 45, Ogrē*”, Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) Vidzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2020. gada 24. jūlija vēstule Nr. 4.8/3772/2020-N “*Par SIVN nepieciešamību lokālpilnošumam*” un Veselības inspekcijas 2020. gada 13. jūlija vēstule Nr. 4.5.-1./15895 “*Par stratēģisko ietekmi uz vidi novērtējuma izstrādes nepieciešamību*”.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Izvērtējot Lokālpilnošuma izstrādes mērķi, plānoto saimniecisko darbību un likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) minētos kritērijus, kā arī Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) izvirzītās prasības, Izstrādātāja uzskata, ka stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) konkrētajam plānošanas dokumentam nav nepieciešams.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2020. gada 10. augustā Birojā saņemta Izstrādātājas 2020. gada 10. augusta vēstule “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanas nepieciešamību*” un Iesniegums, ar kuru sniegta informācija, ka ar Lēmumu uzsākta Lokālpilnojumā izstrāde, lai veiktu grozījumus Ogres novada teritorijas plānojumā 2012.-2024. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums). Atbilstoši Iesniegumam un Lēmumam:
 - 2.1. Lokālpilnojumā tiek izstrādāts saistībā ar Teritorijas plānojumu, Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013.–2037. gadam (turpmāk – Attīstības stratēģija) un saskaņā ar spēkā esošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām. Lokālpilnojumā izstrādes mērķis ir mainīt Teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, lai nodrošinātu priekšnoteikumus Lokālpilnojumā teritorijas attīstībai kā Ogres pilsētas reprezentācijas vietai, simbolizējot Ogrī kā modernu, inovatīvu un plaukstošu kūrortpilsētu.
 - 2.2. Lokālpilnojumā izstrādes teritorija ir zemes vienība (ar kadastra apzīmējumu 7401 001 0473) Rīgas ielā 45, Ogrē, Ogres novadā. Lokālpilnojumā teritorijas kopējā platība¹ ir 0,1726 ha.
 - 2.3. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu Lokālpilnojumā teritorijai noteikts funkcionālais zonējums *Tehniskās apbūves teritorija*, ko teritorijai ārpus Daugavas upes tauvas joslas plānots mainīt uz funkcionālo zonu *Publiskās apbūves teritorija*.
 - 2.4. Lokālpilnojumā teritorijā nav plānotas darbības, kas minētas Likuma 1. pielikumā.
 - 2.5. Saskaņā ar DAP dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” informāciju Lokālpilnojumā teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā. Lokālpilnojumā teritorijā nav reģistrēti mikroliegumi vai dabas pieminekļi.
3. Atbilstoši Darba uzdevumā norādītajam Lokālpilnojumā izstrādes uzdevumos iekļauta prasība:
 - 3.1. Izstrādāt nepieciešamos grozījumus Teritorijas plānojumā Lokālpilnojumā teritorijai atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) prasībām, tai skaitā, mainot funkcionālo zonu *Tehniskās apbūves teritorija* uz funkcionālo zonu *Publiskās apbūves teritorija* ārpus Daugavas upes tauvas joslas.
 - 3.2. Pilnveidot teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk – TIAN) Lokālpilnojumā teritorijai atbilstoši Noteikumu Nr. 240 prasībām.
 - 3.3. Izvērtēt vides aspektus, noteikt degvielas uzpildes vietas iespējamo izvietojumu.
4. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 III daļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar attiecīgo VVD reģionālo vides pārvaldi, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma

¹ Platība atbilstoši Valsts zemes dienesta datu publicēšanas portāla <https://www.kadastrs.lv/> informācijai.

nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Iesniegumam pievienotas:

- 4.1. VVD Lielrīgas RVP 2020. gada 27. jūlija vēstule Nr. 11.2/6580/RI/2020 “*Par lokālplānojuma izstrādi Rīgas ielā 45, Ogrē*”, kurā VVD Lielrīgas RVP paudusi viedokli, ka plānošanas dokumentam nav jāveic Stratēģiskais novērtējums, ņemot vērā Likuma 4. panta piektajā daļā un Noteikumu Nr.157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem ir jāizstrādā Stratēģiskais novērtējums.
 - 4.2. DAP administrācijas 2020. gada 24. jūlija vēstule Nr.4.8/3772/2020-N “*Par SIVN nepieciešamību lokālplānojumam*”, kurā DAP administrācija paudusi viedokli, ka, ievērojot piesardzības principu, plānošanas dokumentam nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, jo secināms, ka teritorijā plānota degvielas uzpildes stacija. Vienlaikus norādīts, ka Lokālplānojuma teritorijā nav reģistrēti īpaši aizsargājami biotopi un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes vai sugas, kurām veidojami mikroliegumi.
 - 4.3. Veselības inspekcijas 2020. gada 13. jūlija vēstule Nr. 4.5.-1./15895 “*Par stratēģisko ietekmi uz vidi novērtējuma izstrādes nepieciešamību*”, kurā Veselības inspekcija, izvērtējot Lokālplānojuma izstrādes mērķi, plānoto saimniecisko darbību, kā arī Likumā minētos kritērijus un Noteikumos Nr.157 izvirzītās prasības, izteikusi viedokli, ka plānošanas dokumentam nav nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu.
5. Lokālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis Biroja rīcībā esošo informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams:
- 5.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* panta 2. punkts noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekme uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
 - 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts paredz, ka Stratēģisko novērtējumu veic plānošanas dokumentiem, ja tie ietver pamatnosacījumus šā likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai un plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000). Vienlaikus Likuma 4. panta trešā un piektā daļa paredz, ka šī likuma 4. panta trešajā daļā minētajiem plānošanas dokumentiem Stratēģisko novērtējumu neveic, ja plānojums attiecas uz nelieliem grozījumiem esošajos plānošanas dokumentos vai nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī, un to īstenošana nevar būtiski ietekmēt vidi.
 - 5.3. Lokālplānojuma teritorija atrodas Daugavas krastā un ir Izstrādātājas (Ogres novada pašvaldības) īpašumā. Birojs secina, ka Lokālplānojums tiek izstrādāts ar mērķi grozīt Teritorijas plānojumā Lokālplānojuma teritorijai noteikto plānotās (atļautās) izmantošanas veidu uz *Publiskās apbūves teritorija*, kas skaidrots ar nodomu teritorijā

attīstīt Ogres pilsētu reprezentējošu objektu – tādu, kas simbolizētu Ogrī kā modernu, inovatīvu un plaukstošu kūrortpilsētu. No Lokālplānojuma izstrādes pamatojuma nav viennozīmīgi konstatējams, kāds (konkrēts) nodoms ir pamudinājis Izstrādātāju mainīt savā valdījumā esošās zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 7401 001 0473 plānotās (atļautās) izmantošanas veidu, tomēr to iespējams secināt no Darba uzdevuma un Noteikumiem Nr. 240. Proti, atbilstoši Noteikumu Nr. 240 36. punktam *Publiskās apbūves teritorija* ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu komerciālu vai nekomerciālu publiska rakstura iestāžu un objektu izvietojumu, paredzot atbilstošu infrastruktūru. Atbilstoši Noteikumu Nr. 240 3. pielikuma 12. punktam šādā teritorijā pieļaujamie tirdzniecības vai pakalpojumu objekti var nozīmēt arī degvielas uzpildes stacijas, savukārt Darba uzdevumā norādīts, ka Lokālplānojuma teritorijā nosakāms degvielas uzpildes objekta iespējamais izvietojums. Saistībā ar minēto Izstrādātāja 2020. gada 10. augusta vēstulē “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanas nepieciešamību*” paskaidro, ka Lokālplānojuma teritorijā plānots izveidot degvielas uzpildes punktu motorizēto pasažieru ūdens transportlīdzekļu apkalpošanai, kura izmantošanas intensitāte un uzglabājamās degvielas apjoms būs relatīvi mazs. Tādēļ Izstrādātāja uzskata, ka potenciālie vides riski ir mazi un Stratēģiskais novērtējums Lokālplānojumam nav nepieciešams.

- 5.4. Ņemot vērā Izstrādātājas sniegto paskaidrojumu par motorizēto pasažieru ūdens transportlīdzekļu apkalpošanas objektu, Birojs bez vērības neatstāj to, ka Likuma 2. pielikuma 12. punkta 2. apakšpunktā iekļauta tāda darbība kā mazizmēra kuģošanas līdzekļu piestātņu ierīkošana, ja tās paredzētas vairāk nekā 5 mazizmēra kuģošanas līdzekļu uzņemšanai vienlaikus. Lai arī no Izstrādātājas sniegtās informācijas nav viennozīmīgi konstatējams, vai Lokālplānojuma teritorijai būtu paredzēts (vai jau pašlaik būtu) šāds izmantošanas mērķis, ir pamats pieņemt, ka tajā pieļaujamie plānotās (atļautās) izmantošanas veidi varētu nozīmēt arī Likuma 2. pielikuma darbības, jo Izstrādātāja tikai attiecībā uz Likuma 1. pielikuma darbībām precizējusi, ka tādas Lokālplānojuma teritorijā nav paredzētas. Līdz ar to – plānošanas dokuments pēc būtības varētu atbilst Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkta nosacījumiem, ja vien uz to nav attiecināms Likuma 4. panta piektajā daļā noteiktais izņēmums.
- 5.5. Vērtējot, vai šāds izņēmums varētu būt attiecināms, secināms, ka Lokālplānojuma teritoriju ir pamats uzskatīt par nelielu. Tāpat secināms, ka paredzēts mainīt funkcionālo zonējumu *Tehniskās apbūves teritorija* uz funkcionālo zonu *Publiskās apbūves teritorija* ārpus Daugavas upes tauvas joslas (Darba uzdevuma 2.2. punkts), kas ir galvenā zonā, kur varētu būt Likuma 2. pielikuma 12. punkta 2. apakšpunkta objekti, turklāt jau tehniskā apbūve un izmantošana (ko pašlaik pieļauj Teritorijas plānojums) saskaņā ar Noteikumu Nr. 240 3. pielikuma 14. punktu Lokālplānojuma teritorijā pieļauj dažādus un ietekmes ziņā pat būtiskākus objektus, arī piestātnes un apkalpojošo infrastruktūru. Ievērojot minēto, nav konstatējams, ka tieši Lokālplānojuma izstrāde radītu priekšnoteikumus Likuma 2. pielikuma objektu būvniecībai un izmantošanai (izmaiņas, ja tās salīdzina ar spēkā esošo Teritorijas plānojumu, nav būtiskas).
- 5.6. Vērtējot iespējamo ietekmju būtiskumu, Birojs tāpat ņem vērā, ka Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 1. punkts aizliedz virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās izvietot degvielas glabātavas, izņemot šim nolūkam teritorijas plānojumos vai lokālplānojumos paredzētas vietas, tomēr pilsētu teritorijās virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas tiek noteiktas ne mazāk kā 10 m platā joslā (Aizsargjoslu likuma 7. panta otrās daļas 2. punkta a. apakšpunkts), un no Darba uzdevuma izriet, ka funkcionālā zonējuma izmaiņas nav paredzētas Daugavas tauvas joslā². Vispārēji nevar izslēgt, ka

² Saskaņā ar Zvejniecības likuma 9. panta devītās daļas 2. punktu – 10 m josla.

Lokālpārplānojums tiek izstrādāts tieši šim uzdevumam – paredzēt Lokālpārplānojuma teritoriju kā vietu degvielas uzpildes stacijai, - un šādā gadījumā, varētu izteikt šaubas, vai objekts tiešām reprezentētu Ogri kā kūrortpilsētu. Tomēr šis aspekts nav pamats Stratēģiskā novērtējuma veikšanai. Saistībā ar minēto Birojs ņem vērā, ka Lokālpārplānojuma izstrāde var būt saistīta ar iespējamu ietekmi Likuma 23. divi *prim* panta 4. punkta a. apakšpunktu (*ietekme uz virszemes ūdensobjektu aizsargoslām*)). Tomēr, vērtējot šādas ietekmes būtiskumu (Likuma 23. divi *prim* panta 3. punkta a., b., c., d. apakšpunkts), Birojs nekonstatē, ka konkrētā vieta norādītu uz iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas īpašu jutīgumu, tai skaitā tā nav noteikta kā īpaša, pret pārmaiņām jutīga ainaviskā vai dabas teritorija (Likuma 23. divi *prim* panta 4. punkts). Iespējamie vides riski saistīti ar Aizsargjoslu likuma 7. pantā noteikto aizsargjoslas noteikšanas mērķi, kas citu starpā paredz samazināt piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, tomēr ar ārējiem normatīvajiem aktiem jau ir noteiktas vides aizsardzības prasības attiecīgu objektu būvniecībai un ekspluatācijai. Piesardzīgi uz Lokālpārplānojumu ir raudzījusies DAP, tomēr nav norādījusi uz vides problēmām dabas aizsardzības jomā. Savukārt nozīmīgas ietekmes iespējamību atbilstoši savai kompetencei vides un cilvēku veselības aizsardzības jomā nav identificējusi VVD Lielrīgas RVP un Veselības inspekcija.

- 5.7. Līdz ar to, pie nosacījuma, ka, izstrādājot un īstenojot Lokālpārplānojumu, tiks ievērotas Lokālpārplānojuma Darba uzdevumā izvirzītās prasības un institūciju nosacījumi, kā arī spēkā esošie normatīvie akti, plānotais zemes izmantošanas veids un intensitāte nenorāda uz būtisku ietekmi. Lokālpārplānojuma teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, t.sk. Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (Natura 2000) (Likuma 23. divi *prim* panta 2. punkta a., b., c., d., e. apakšpunkts).
- 5.8. Tādēļ, vadoties no pašlaik pieejamās informācijas, plānošanas dokumentam Stratēģiskā novērtējuma procedūra nebūtu lietderīga, ņemot vērā iepriekš minētos Biroja secinājumus, to nepieprasa spēkā esošie normatīvie akti un tās nepieciešamība neizriet no Likuma 23. divi *prim* panta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritēriju nosacījumiem.
6. Līdz ar to Birojs, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem konstatē, ka Lokālpārplānojumam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.
7. Vienlaikus jāņem vērā, ka gadījumā, ja turpmākajā plānošanas dokumenta izstrādes gaitā tomēr tiek konstatēts, ka plānošanas dokumentā tiek paredzētas darbības, kas vērstas uz tādu Likuma 1. vai 2. pielikuma darbību īstenošanu, kas nav apsvērtas ar šo lēmumu, nepieciešams savlaicīgi konsultēties ar VVD Lielrīgas RVP par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, un, ja attiecināms, informācija par izmaiņām sākotnējā plānošanas iecerē (par ko pieņemts šis lēmums) jānosūta Birojam jautājuma par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izlemšanai.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants;
- Noteikumu Nr. 157 5., 6., 7. punkts;

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja šajā Biroja lēmumā norādīto izvērtēto dokumentāciju un pieejamo informāciju par Lokālpārplānojuma izstrādi. Ņemot vērā Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus, kā arī lietderības apsvērumus, Birojs secina, ka Lokālpārplānojuma īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālpilnojumam zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 7401 001 0473 Rīgas ielā 45, Ogrē, Ogres novadā.

Direktora p.i.

direktora vietniece,

Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja (*paraksts**) Indra Kramzaka

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*